

Obce ČR a jejich části

stav k 1. 1. 2009

V souboru „**části obce 2009**“ jsou uvedeny úřední názvy obcí a částí obcí platné k 1. lednu 2009.

V souboru „**části obce díly 2009**“ jsou uvedeny pouze ty díly, které tvoří celou část obce. Týká se to měst Praha, Plzeň, Pardubice, Brno a Opava. Ostatní části obce jsou pro účely statistiky tvořeny vždy jedním dílem.

Soubor „**městské části a městské obvody 2009**“ obsahuje všechny části obce včetně dílů hlavního města Prahy a statutárních měst, které se člení na městské obvody nebo městské části. Kromě Prahy se to týká Plzně, Ústí nad Labem, Liberce, Pardubic, Brna, Opavy a Ostravy.

Část obce je ve smyslu zákona o obcích evidenční jednotka vytvářená budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území (dle zákona č. 128/2000 Sb., díl 4). Názvy částí obce jsou zpravidla převzaty z názvů zaniklých obcí, osad nebo z názvů historicky vzniklých území, na nichž se tyto části obce nacházejí. O názvech částí obce přísluší rozhodovat obci. Název je jedinečný v rámci obce. Obec oznamuje Ministerstvu vnitra a příslušnému katastrálnímu úřadu názvy nově vzniklých částí obce, změny jejich názvů, jakož i zánik částí obce. Pro účely územní identifikace se považují obce nečleněné na části za obce s jedinou částí. Taková část má název shodný s názvem obce.

Část obce díl je evidenční jednotka vytvářená budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními, respektive náhradními, přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území a je vedena s ohledem na vnitřní dělení obcí na městské obvody nebo městské části. Část obce díl je v 99 % případů shodná s částí obce, soubory obou jednotek se odlišují pouze v Praze, Plzni, Pardubicích, Brně a Opavě, členěných na městské obvody nebo městské části.

Kód části obce a kód části obce díl je číselný prostorový identifikátor standardního prvku prostorové identifikace „část obce“ a „část obce díl“. Kódy jsou určovány po vzniku části obce (části obce díl) v rámci Územně identifikačního registru základních sídelních jednotek. Jsou neměnné a jedinečné v rámci České republiky.

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce (dle znění zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn).

Vojenský újezd (dále jen "újezd") je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil dle zákona č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky, část šestá, § 30, odstavec 1. Újezd tvoří územní správní jednotku, pro některé, mj. statistické účely se považují za obce.

Každá část území České republiky přísluší k některé obci nebo vojenskému újezdu. Území každé obce nebo újezdu je součástí některého okresu (viz zákon České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 6, ve znění pozdějších předpisů).

Za obce se považují také hlavní město Praha, statutární města, města, městyse.

Na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn se může území statutárního města členit na **městské obvody nebo městské části** s vlastními orgány samosprávy. Městské obvody jsou v Plzni, Ústí nad Labem, Liberci, Pardubicích a Ostravě, městské části v Praze, Brně a Opavě.

V Praze jsou kromě samosprávných městských částí z roku 1990 ještě **obvody** hlavního města Prahy podle zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, § 2, ve znění pozdějších předpisů.

Kód obce je jednoznačný číselný prostorový identifikátor územního celku obce nebo vojenského újezdu. Kód obce je určen po vzniku obce číselníkem. Kód obce je roven identifikačnímu číslu základní územní jednotky (ZÚJ), pokud se jedná o obec. Kód obce je jedinečný v rámci ČR.

Správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (dále POÚ) byly stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. a aktualizovány vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2004 Sb. Obvody jsou vymezeny výčtem obcí, uvedených ve vyhlášce, jsou skladebné do správních obvodů obcí s rozšířenou působností, respektují hranice krajů, nemusejí zatím respektovat území okresů.

Kód správního obvodu obcí s POÚ je určen číselníkem spravovaným Českým statistickým úřadem.

Správní obvody obcí s rozšířenou působností (dále ORP) byly stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. a aktualizovány vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2004 Sb. Obvody jsou vymezeny výčtem obcí, uvedených ve vyhlášce, respektují hranice krajů, nemusejí zatím respektovat území okresů (k 1.1.2007 bylo formou vyhlášky MV ČR provedeno sladění územně správního členění okresů a správních obvodů ORP ve většině případů, několik desítek případů nesouladu však zbývá k řešení formou zákona, pak teprve budou správní obvody ORP skladebné do okresů).

Kód správního obvodu ORP je určen číselníkem spravovaným Českým statistickým úřadem.

Okresy jsou jednoznačně identifikovány názvem, který je jedinečný v České republice a je určen zákonem.

Území okresů je vymezeno výčtem obcí a vojenských újezdů, uvedených v příloze č.1 Vyhlášky č.564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy. Pro potřeby tohoto Seznamu částí obcí se okresem rozumí i území hlavního města Prahy. S účinností od 1. 1. 2007 nastala na základě vyhlášky o stanovení území okresů České republiky změna příslušnosti u 119 obcí ve 46 okresech. Došlo k úpravě stavu, kdy sídlo správního obvodu obce s rozšířenou působností se nacházelo v jiném okrese.

Kód okresu je číselným vyjádřením prostorového identifikátoru územního celku okres. Vychází z kódů jednotek LAU (Local Administrative Units). Je to systém vytvořený jednotně v EU pro podchycení územních struktur nižšího regionálního charakteru a pro potřeby statistiky regionů. Je tvořen úrovněmi LAU 1 (okresy) a LAU 2 (obce) a navazuje jimi na klasifikaci NUTS.

Kraj je ve smyslu ústavního zákona vyšší územní samosprávný celek. Je územní společenství občanů a náleží mu právo na samosprávu. Území kraje je dáno výčtem okresů. Kraj představuje statistickou územní jednotku na úrovni NUTS 3.

Kód kraje vychází z kódů jednotek NUTS 3 (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques), které jsou statistickými bilančními jednotkami Eurostatu, statistického úřadu Evropské unie.